

**PLAN
BADANIA BIEGŁOŚCI / PORÓWNA
MIĘDZYLABORATORYJNEGO**

NR 21/2017

prowadzonych przez Klub POLLAB - Przemysłu Tekstylnego i Skórzanego

Uwaga: Uzupełniając poniższą tabelę należy wypełnić te obszary, które są istotne dla konkretnego PT/ILC lub wpisać „nie dotyczy” w przypadku wyłączenia.

L.P.	1. Nazwa i adres organizatora badania biegłości	Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB ul. Kłobucka 23A; 02-699 Warszawa
1	Imię i nazwisko, organizacja koordynatora i innych osób zaangażowanych w projektowanie i działanie programu badania biegłości	dr inż. Izabela Jasińska, Instytut Włókiennictwa (adiunkt w Laboratorium Badań Surowców i Wyróbów Włókienniczych Instytutu Włókiennictwa, posiada doświadczenie w zakresie metodyki badawczej będącej przedmiotem powyższego badania oraz doświadczenie w koordynowaniu porównań międzylaboratoryjnych organizowanych w ramach sekcji Klubu Pollab)
2	Działania, które będą podzlecane oraz nazwy i adresy podwykonawców włączonych w realizację programu badania biegłości	nie dotyczy
3	Kryteria uczestnictwa, które należy spełnić	Ustala się następujące kryteria uczestnictwa w badaniu biegłości: - posiadanie akredytacji PCA w zakresie wyznaczania skłonności do pillingu i mechacenia wyrobów włókienniczych wyznaczanego metodą skrzynkową, - zadeklarowane doświadczenie laboratorium w powyższym zakresie.
4	Liczba i rodzaj oczekiwanych uczestników programu badania biegłości	Oczekiwana liczba uczestników - 5 1. Instytut Włókiennictwa Laboratorium Badań Surowców i Wyróbów Włókienniczych - AB 164 siedziba ul. Brzezińska 5/15 2. Politechnika Łódzka, Wydział Inżynierii Materiałowej i Wzornictwa Tekstyliów Laboratorium LABTEX – AB 1421 3. Instytut Technik Bezpieczeństwa MORATEX Laboratorium Metrologiczne – AB 154 4. Wojskowy Ośrodek Badawczy Służby Mundurowej Laboratorium Metrologiczne AB 198 5. Textilní zkušební ústav, s.p. Laboratorium TZ nr akred. 1001 sygnatariusz ILAC/MRA Václavská 6658 41 Brno Czech Republic
5	Wybór wielkości mierzonej (-ych)/ nazwa obiektu lub właściwości objętych badaniem biegłości, łącznie z informacją co uczestnicy mają identyfikować, mierzyć lub badać	Przedmiotem badania biegłości będzie wyznaczenie skłonności do pillingu i mechacenia metodą skrzynkową

6	Opis zakresu wartości lub właściwości, lub obydwu, spodziewanych dla obiektów badania biegłości	Do badań wytypowano dzianinę odzieżową, splot interlok, 100% włókna bawełny, masa powierzchniowa 139 g/m ² ..
7	Potencjalne główne źródła błędów występujących w odniesieniu do badania biegłości	nie dotyczy
8	Wymagania dotyczące wytwarzania, nadzorowania jakości, magazynowania i dystrybucji obiektów badania biegłości	Koordynator badania biegłości zapewnia odpowiedni sposób identyfikacji, pakowania i dostarczenia prób. Próbki dostarczane będą drogą pocztową, zostaną zabezpieczone przed odkształceniem – zagniecenia w trakcie transportu.
9	Racjonalne środki zapobiegawcze w celu zapobieżenia znowie pomiędzy uczestnikami lub fałszowaniu wyników oraz procedury, które będą uruchomione jeżeli mieć będzie miejsce podejrzenie znowy lub fałszowania wyników.	Przewidziane środki zapobiegawcze podejmowane w celu zapobieżenia znowie pomiędzy uczestnikami lub fałszowaniu wyników: - brak dostępności informacji odnośnie wartości stopnia odporności na pilling obiektu badania, - stosowanie oznaczeń kodowych próbek i uczestników. W przypadku podejrzenia znowy lub fałszowania wyników wartości uzyskane od podejrzanych o znowę uczestników będą anulowane, zaś uczestnicy otrzymają próbki ponownie do badania z adnotacją o konieczności ich powtórzenia. W przypadku ponownego podejrzenia o znowę bądź fałszowanie wyniku wartości uzyskane od uczestnika będą anulowane a odpowiednia adnotacja będzie umieszczona w sprawozdaniu z badania biegłości..
10	Opis informacji, którą należy dostarczyć uczestnikom oraz harmonogram realizacji kolejnych etapów programu	Wyznaczenie skłonności do pillingu i mechacenia wyrobu włókienniczego należy przeprowadzić zgodnie z normą PN – EN ISO 12945-1:2002. Należy stosować metodykę badania identyczną jak przy rutynowym procesie wyznaczania stopnia odporności na pilling stosowanym w laboratorium. Wartość przypisana stopnia odporności na pilling – mediana uzyskana dla wyników pochodzących z 63 laboratoriów, pochodzi z badania biegłości Testex Rundtest Fabric Properties no 12 z 06.09 2016r. Wyniki skłonności do pillingu i mechacenia należy dostarczyć do koordynatora porównania do 28 lutego 2018r.. Wyniki badania biegłości będą dostarczone do organizatora do 05 marca 2018r. Dane kontaktowe: Instytut Włókiennictwa, 90-520 ul. Gdańska 118, Łódź - jjasinska@iw.lodz.pl , 42 25 34 418
11	Częstość lub daty dystrybucji obiektów badań biegłości do uczestników, ostateczne terminy przekazania wyników przez uczestników i, jeżeli zasadne, daty, kiedy uczestnicy powinni wykonać badania lub pomiary	Próbki do wyznaczenia stopnia odporności na pilling będą rozsyłane do uczestników 01 lutego 2018r. Badanie biegłości obejmuje jedno powtórzenie. Wyniki pomiarów należy dostarczyć do koordynatora badania do 28 lutego 2018r.

12	Wszelkie informacje dotyczące metod lub procedur, potrzebne uczestnikom do przygotowania materiału do badań i przeprowadzenia badań lub pomiarów	<p>Uczestnicy badania wraz z próbką otrzymują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instrukcję badania biegiłości obejmującą m.in., procedurę badania, warunki środowiskowe, czas badania, sposób zamieszczania wartości stopnia odporności na pilling, - Formularz 1 - pomiarowy do dokonywania zapisu wartości odporności na pilling.
13	Procedury dotyczące metod badań lub pomiarów, które jeżeli ma to zastosowanie, będą wykorzystane do badania jednorodności i stabilności obiektów badania biegiłości oraz określenie ich żywotności biologicznej	<p>Wyrób będący obiektem badania biegiłości (dzianina) został uznany za stabilny pod względem cechy skłonności do pillingu i mechacenia na podstawie następujących przesłanek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość stopnia odporności na pilling została dla wyrobu określona w ramach badania biegiłości organizowanego przez Testex w 2016r, - przedmiotowa właściwość – skłonności do pillingu i mechacenia nie wykazuje zmienności w okresie czasu od poprzedniego badania biegiłości dla prób przechowywanych w odpowiednich warunkach środowiskowych.
14	Przygotowanie jednolitych form sprawozdań, które będą stosować uczestnicy	<p>Sprawozdanie będzie zawierać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazwę i dane kontaktowe organizatora badania biegiłości; - nazwę i dane kontaktowe koordynatora; - nazwisko, funkcję i podpis autoryzujących sprawozdanie; - datę wydania sprawozdania; - liczbę stron i wyraźną identyfikację końca sprawozdania; - oświadczenie dotyczące stopnia poufności wyników; - numer sprawozdania i jednoznaczna identyfikacja programu badania; - dokładny opis wykorzystywanych obiektów badania, - wyniki uczestników; - podsumowanie wyników, łącznie z wartościami; - procedurę wyznaczania wartości przypisanej; - komentarz koordynatora badania dotyczący rezultatów działania uczestników; - procedury wykorzystywane do analizy danych; - komentarze i zalecenia, wynikające z rezultatów badania biegiłości.
15	Dokładny opis analizy statystycznej, która będzie stosowana	<p>W badaniu biegiłości będzie stosowany następujący model analizy uzyskanych wyników:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przewiduje się jedno powtórzenie w ramach badania, - ISO 13528:2015 (Statistical methods for use in proficiency testing by interlaboratory comparisons). <p>Proces oceny wyników pozyskanych od laboratoriów uczestniczących w badaniu będzie obejmował odniesienie wyników uczestników do wartości przypisanej (wartość znana, niejawna dla uczestników) z zastosowaniem wskaźnika P_A, przy czym wartość dopuszczalnego błędu granicznego jest także znana, będzie podana do wiadomości uczestników – wynosi 0,5 stopnia.</p> <p>Wszystkie wyniki podlegają wyznaczeniu wartości statystyki osiągnięć (wskaźnik P_A)</p>
16	Źródło, spójność pomiarowa i niepewność pomiaru wartości przypisanej	<p>Wartością przypisaną jest wartością odniesienia – wyznaczoną jako mediana uzyskana dla wyników pochodzących z 63 laboratoriów, w badaniu biegiłości Testex Rundtest Fabric Properties no 12 z 06.09 2016r.</p> <p>Z uwagi na jakościowy charakter oceny stopnia odporności na pilling nie stosuje się wytycznych przewodnika GUM odnoszącego się do szacowania niepewności pomiaru.</p>

17	Kryteria oceny rezultatów działania uczestników	Kryteria dotyczące oceny rezultatów zostały wytypowane w oparciu o ISO 13528:2015 p. 9.3.6. Jako parametr statystyczny do oceny rezultatów wybrano wskaźnik P_A . Jako kryteria oceny wyników przyjęto wartości wskaźnika P_A opisane w tym samym punkcie ISO 13528:2015. Wskaźnik P_A nie występuje w PN-EN ISO/IEC 17043:2011.
18	Opis danych, raportów pośrednich lub informacji, które należy przekazać zwrotnie uczestnikom	Uczestnicy po zakończeniu porównania otrzymują raport końcowy.
19	Określenie zakresu w jakim zostaną opublikowane wyniki uczestników i wnioski wynikające z programu badania biegłości	Nie przewiduje się publikacji wniosków z porównania ani danych uczestników.
20	Działania, które należy podjąć w wypadku zaginięcia lub uszkodzenia obiektów badania biegłości	W celu zapobieżeniu zaginięciu bądź uszkodzeniu obiektu badania próbki będą wysyłane drogą pocztową litem poleconym za potwierdzeniem odbioru. W przypadku informacji o braku próbki od uczestnika bądź informacji o jej uszkodzeniu podjęte będą odpowiednie działania wyjaśniające oraz próba zostanie wysłana ponownie.

Koordynator

*Izabela Jasińska, 29.12.2017r.**nie wymaga podpisu*

Weryfikator

*Beata Witkowska, 29.12.2017r.**nie wymaga podpisu*Przewodniczący/~~Członek~~ Kolegium
Sekcji PTiS*Joanna Pietrzak, 29.12.2017 r.**nie wymaga podpisu*Prezes/~~Członek~~ Zarządu Klubu
POLLAB*Andrzej Brzyski, 04.01.2018 r.**nie wymaga podpisu*